

- PRIOPĆENJE -

Najavljena reforma vodno-komunalnog sektora! Na raspolaganju 1,05 mlrd. EUR

Projekti vodnog gospodarstva jedni su od najznačajnijih generatora gospodarske aktivnosti, glavna je poruka s konferencije: **Voda-najvažniji resurs budućnosti**, koja se u ponedjeljak, **2.7.2018.** održala u Zagrebu u organizaciji časopisa Komunal. Konferenciju je otvorio dr.sc. **Mario Šiljeg**, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike koji je apostrofirao da su, unatoč izazovima, u tijeku brojne i intenzivne aktivnosti. Provodi se izrada nacrtu zakona o vodama i vodnim uslugama, kao dio reforme komunalnog sektora. Državni tajnik najavio je i **reformu sektora**, odnosno okrupnjavanje vodno-komunalnih tvrtki. Prema prijedlogu bi, umjesto dosadašnjih skoro 200 bilo **35-40 isporučitelja vodnih usluga**. Ovime bi se tvrtke kadrovske i na svaki drugi način ekipirale i osposobile za učinkovitije povlačenje sredstava, jer je dosadašnja potkapacitiranost značajno usporavala provedbu.

Do kraja ove godine planiramo alocirati do **116% sredstava**, no slijede sekundarni ugovori te je potrebno uložiti dodatne napore kako bi radovi krenuli već ove godine, zaključio je Šiljeg.

Izvrstan odaziv ne samo komunalnih tvrtki okupljenih oko glavne partnerske organizacije **HGVik** (Hrvatska grupacija vodovoda i kanalizacije) nego i nadležnih političara i donositelja odluka, saborskih zastupnika i sveučilišnih profesora pokazuje kako gospodarenje vodama predstavlja neiscrpnu temu za rasprave, razmjene mišljenja i iskustava. **Pet godina od članstva** Hrvatske u EU ističu se teme **EU fondova** i infrastrukturnih projekata, gdje su se u prvim godinama događali propusti, odgode i kašnjenja u izvođenju radova. Stečena iskustva mogu biti dragocjena onim komunalnim tvrtkama koje tek pokreću projekte, kako bi se mogućnosti za greške i penalizacije svele na najmanju moguću mjeru.

Konferencija je došla u pravi čas, odnosno polovicom 2018-te najavljene kao „**godina velikih radova**“ za vodno-komunalni sektor. Osim nezaobilaznih EU projekata, govorilo se zbrinjavanju komunalnog mulja, **reformi vodnog gospodarstva** odnosno okrupnjavanju vodnih tvrtki, procedurama javne nabave, cjeloživotnom učenju i izgradnji kapaciteta u regiji te modernim tehnološkim rješenjima u gospodarenju vodama tvrtke **Tehnix**, posebnim tehnologijama u odvodnji tvrtke **Hauraton** i primjeni enzima u tretmanu otpadnih voda tvrtke **Actyzime** Europe.

Predsjednik HGVik-a i direktor Vodovoda Osijek d.o.o. **Ivan Jukić** pozdravio je ostvarenu suradnju s časopisom Komunal te naglasio kako konferencija obrađuje zanimljive teme povezane s događanjima u sektoru, ali i nizom investicija koje tek slijede. Osvrnuvši se na suradnju s nadležnim ministarstvom i Hrvatskim vodama oko tzv. **vodnih zakona u pripremi**, Jukić je naglasio kako je stabilan i jasan zakonodavni okvir prioritet za buduće djelovanje komunalnih tvrtki. Predstavnici isporučitelja vodnih usluga s MZOE i Hrvatskim vodama usuglasili su da je smanjenje gubitaka u vodoopskrbi svakako jedan od prioriteta u sljedećem razdoblju. Istaknut je problem raspodjele odgovornosti i ovlasti u provedbi projekata financiranih iz EU između komunalnih tvrtki i nadležnih tijela.

Pomoćnik ministrice regionalnog razvoja i fondova EU **Dragan Jelić** kazao je kako Hrvatska ima na raspolaganju preko **1,05 mlrd. EUR** iz europskih fondova za razdoblje 2014.-2023. što pokazuje da nam je pročišćavanje voda visoko na listi prioriteta. Naglasio je kako se u budućnosti kroz projekt ‘**Zelena Europa**’ očekuju i veća financijska sredstva.

Međutim, do problema dolazi u provedbi zbog niza komplikacija, od „rušenja“ natječaja, žalbi, odgoda tako da je u ovom trenutku **isplaćeno tek 6% sredstava**. Ove godine to mislimo jako ubrzati jer sva sredstva koja smo do 2023. dobili, moramo potrošiti inače ćemo dio novca morati vratiti u europski proračun, naglasio je pomoćnik Jelić.

Generalni direktor Hrvatskih voda **Zoran Đuroković** komentirajući trenutnu situaciju u sektoru, izvijestio je kako je u tijeku raspisivanje natječaja u vrijednosti od nekoliko milijardi kuna. U ovom trenutku pokrenuti su projekti za **48 aglomeracija**, više od 3.000 km kanalizacijskih kolektora te oko 1.200 km vodoopskrbnih cjevovoda. Na zbrinjavanju otpadnih voda je još puno posla, jer je u Hrvatskoj tek 50% stanovnika priključeno na odvodnju te se oko **35% otpadnih voda** pročišćava i ispušta na primjeren način, kazao je Đuroković. Generalni direktor pozvao je na sinergiju i protočnu komunikaciju kako bi sektor iskoristio što više sredstava.

Značajna ulaganja bit će potrebna i u segmentu smanjenja gubitaka zahvaćene vode, koju su sada veći nego prije 2-3 godine i iznose **49%**. Prvi put na raspolaganju je **100 mil. KN za smanjenje gubitaka**, a od iduće godine sredstva će biti značajno veća.

Ključno predavanje održala je zastupnica u Europskom parlamentu mr.sc. **Ivana Maletić**, koja je predstavila proračun EU za razdoblje 2021.-2027. u okviru kojeg će biti dostupna sredstva za vodno gospodarstvo. Zastupnica Maletić objasnila je kako će s 1 135 mlrd. EUR proračun biti neznatno manji nego dosadašnji, ali značajno promijenjene strukture. Indikativno je da bi se čak za 10% trebala smanjiti sredstva za kohezijsku politiku, a Hrvatska bi u novoj financijskoj perspektivi imala **6% manje sredstava**. Postojećih 11 prioriteta zamijenit će 5 novih, a sredstva za komunalni sektor alocirat će se u okviru prioriteta 5) **Europa bliža građanima**.

Evidentno je da su vode i odvodnja prvoklasno političko pitanje, što je pokazalo veliko zanimanje za panel raspravu u kojoj su sudjelovali zastupnici u Hrvatskom saboru **Tomislav Panenić**, **Branko Hrg** i prof.dr. **Slaven Dobrović**. Zaključeno je kako je okrupnjavanje racionalan potez, ogroman novac je na raspolaganju i treba napraviti maksimalni napor da se iskoriste osigurana sredstva. Hrvatskim tvrtkama u postupku javne nabave treba osigurati ravnopravne mogućnosti za sudjelovanje u natjecajima.

Aktivan i stručan doprinos programu dali su Hrvatsko društvo za zaštitu voda na čelu s predsjednicom dr.sc. **Marom Pavelić**, dr.sc. **Heike Burghard** iz TCC Danubius, članica Uprave zagrebačkog holdinga **Daniela Franić**, **Mladen Iličković** s HRT-a, okolišni stručnjak dr.sc. **Viktor Simončić**, stručnjak za zaštitu na radu **Krešimir Veble** iz Veble&Veble, **Irena Grčić** iz Grada Karlovca te odvjetnik **Vlatko Kregar**. Projekte u tijeku predstavili su **Mario Mihovilić** (Zagorski vodovod), **Dino Škopac** (Vodovod Labin), **Milan Laković** (Odvodnja Poreč), **Damir Mrđen** (AVP Jadransko more), sudjelovali su brojni predstavnici drugih isporučitelja vodnih usluga i jedinica lokalne samouprave.

S poštovanjem,

Marijan Kavran, glavni urednik